

УКРАЇНА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ВОСЬМЕ СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

від 08 квітня 2021 року № 49-4/2021

м. Хмельницький

Про інформацію щодо
результатів діяльності органів
прокуратури Хмельницької
області у 2020 році

Розглянувши подання прокуратури Хмельницької області, відповідно до статті 6 Закону України «Про прокуратуру» та керуючись пунктом 36 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРІШИЛА:

Інформацію щодо результатів діяльності органів прокуратури Хмельницької області за 2020 рік взяти до відома (додано).

Голова ради

Віолета ЛАБАЗЮК

ІНФОРМАЦІЯ

про результати діяльності органів прокуратури Хмельницької області у 2020 році

Органами прокуратури Хмельницької області упродовж 2020 року вживалися заходи, спрямовані на реальне усунення порушень законів, поновлення прав громадян та інтересів держави, розкриття кримінальних правопорушень, забезпечення відшкодування завданих ними збитків, додержання конституційних прав громадян у кримінальному провадженні, посилення протидії корупції.

З метою координації діяльності з протидії злочинності проведено 2 координаційні та 4 спільні наради керівників правоохоронних органів області. Місцевими прокуратурами проведено 44 координаційні наради.

Про результати діяльності прокуратури систематично інформувались Хмельницька обласна рада та Хмельницька обласна державна адміністрація. Загалом органами прокуратури органам влади та місцевого самоврядування скеровано 186 таких інформацій.

Завдяки проведеній роботі досягнуто позитивних результатів на основних напрямках прокурорської діяльності.

I. Загальна характеристика злочинності та стану законності при проведенні оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування

Органами прокуратури області упродовж 2020 року здійснювалось процесуальне керівництво у **47523** кримінальних провадженнях, що розслідувались органами Національної поліції області (у 2019 році – у 39945).

За цей період закінчено майже половину проваджень – 20372 (42,8 %).

Скеровано до суду з обвинувальними актами 3026, у т.ч. з угодами – 378 кримінальних проваджень, або 14,8 % від закінчених.

Слідчими органів Національної поліції області за закінченими кримінальними провадженнями встановлено збитків на суму 37061 тис. грн., з яких 6409 тис. грн. відшкодовано, накладено арешт на майно в розмірі 5842 тис. грн., пред'явлено позови про стягнення 9768 тис. гривень.

Оперативними підрозділами Головного управління Національної поліції України в області розшукано 39% осіб, які ухиляються від органів досудового розслідування та суду (розшукано 197 із 500 осіб вказаної категорії).

Також розшукано 137 із 246 безвісти зниклих осіб (56 %).

Вжито низку організаційних та практичних заходів щодо протидії організованим злочинності.

Завдяки спільним скоординованим діям правоохоронних органів області викрито 10 злочинних угруповань, котрі вчиняли злочини у господарській сфері, проти власності, у сфері незаконного обігу наркотичних засобів тощо.

Упродовж 2020 року до суду направлено 7 обвинувальних актів у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені у складі організованих злочинних груп та злочинних об'єднань, щодо 23 осіб. Ще у 3 кримінальних провадженнях цієї категорії, у яких триває досудове розслідування, 11 особам повідомлено про підозру.

За процесуального керівництва обласної прокуратури слідчим управлінням фінансових розслідувань Головного управління Державної фіскальної служби у Хмельницькій області упродовж 2020 року здійснювалося досудове розслідування у 88 кримінальних провадженнях, у 31 з них розслідування закінчено, у тому числі 19 – направлено до суду з обвинувальними актами.

До суду направлено 2 обвинувальних акти у кримінальних провадженнях про злочини, вчинені у складі організованих злочинних груп, передбачені ч.ч. 1, 2 ст. 204 КК України.

У направлених до суду кримінальних провадженнях сума заподіяних збитків складає 7043 тис. грн., з яких 3285 тис. грн. або 46% відшкодовано.

За процесуального керівництва обласної прокуратури слідчим відділом управління Служби безпеки України в Хмельницькій області упродовж 2020 року здійснювалося досудове розслідування у 73 кримінальних провадженнях, у 22 з них розслідування закінчено, у тому числі 20 направлено до суду з обвинувальними актами. У 6 провадженнях досудове розслідування зупинено у зв'язку з розшуком підозрюваних.

У минулому році розпочато розслідування кримінальних проваджень за фактами участі 7 громадян України у складі незаконних збройних формувань «ЛНР» та «ДНР», що є терористичними організаціями, за ч. 1 ст. 258-3 КК України. Водночас за результатами спеціального досудового розслідування до суду скеровано обвинувальні акти у 9 провадженнях.

Упродовж 2020 року прокурорами обласної прокуратури здійснювалось процесуальне керівництво у 768 кримінальних провадженнях, розслідування у яких проводилось слідчими ТУ ДБР, розташованого у місті Хмельницькому.

Розслідування у 408 з цих проваджень закінчено, у тому числі 16 направлено до суду з обвинувальними актами, у 3 провадженнях досудове розслідування зупинено у зв'язку з розшуком підозрюваних.

Відносно неповнолітніх упродовж 2020 року розслідувалось 89 кримінальних проваджень, до суду направлено 84.

3 угодами про примирення до суду скеровано 5 обвинувальних актів щодо неповнолітніх та 4 із угодами про визнання винуватості.

Завдяки вжитим координаційним та профілактичним заходам в 2020 році спостерігалось значне зменшення рівня дитячої злочинності.

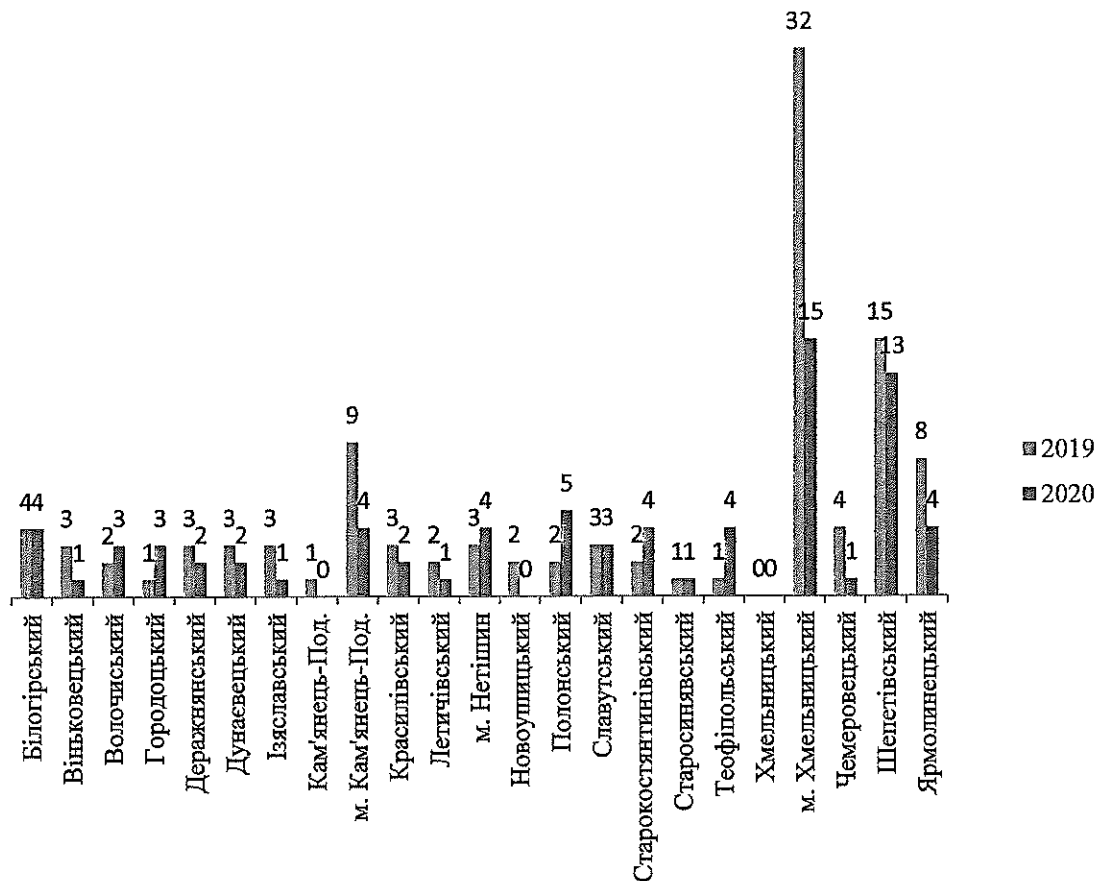
Профілактика негативним проявам у молодіжному середовищі дала змогу знизити підліткову злочинність на третину (з 110 злочинів у 2019 році до 77 у 2020 році).

Також у 2020 на 28% зменшилась кількість неповнолітніх осіб, які вчинили кримінальні правопорушення (з 106 до 76 осіб).

Забезпечено дотримання прав неповнолітніх при проведенні оперативно-розшукової діяльності та здійснення процесуального керівництва у кримінальних провадженнях щодо неповнолітніх.

За наслідками перевірок в діяльності органів державної системи профілактики щодо попередження злочинності в молодіжному середовищі, вчинення підлітками рецидивних злочинів прокурорами внесено 37 вказівок.

Кількість злочинів, вчинених неповнолітніми

II. Протидія корупції

Прокуратурою, в координації з іншими правоохоронними органами та органами влади, проводиться активна робота з протидії корупційним проявам.

У вчиненні корупційних правопорушень викрито депутатів та голів місцевих рад, посадовців Головного управління ПФУ в області, службовців комунальних підприємств Хмельницької міської ради, адвокатів, посадовців органів державної влади та контролю, банків, підприємств, установ та організацій.

Розслідувано низку актуальних проваджень на пріоритетних напрямках діяльності, зокрема в бюджетній, кредитно-фінансовій сферах, з питань земельних правовідносин тощо.

У 2020 році за результатами досудового розслідування кримінальних проваджень за фактами вчинення корупційних злочинів Хмельницькою обласною прокуратурою та місцевими прокуратурами до суду направлено 57 обвинувальних актів.

Обвинувальні акти у 54 кримінальних провадженнях вказаної категорії та 1 клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності направлено до суду за результатами досудового розслідування, проведеного слідчими органів Національної поліції, ще 3 провадження – за результатами досудового розслідування, проведеного слідчими територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Хмельницькому.

Зокрема, обласною прокуратурою до суду скеровано обвинувальний акт за ч. 2 ст. 369-2 КК України стосовно заступника начальника управління – начальника відділу ГУДФС у Хмельницькій області, який одержав неправомірну вигоду у розмірі 20 тис. доларів США за здійснення впливу на слідчих з метою закриття кримінального провадження.

Також триває судовий розгляд у кримінальному провадженні за ч. 3 ст. 368 КК України стосовно заступника генерального директора держпідприємства, який вимагав та отримав неправомірну вигоду в сумі 15 тис. грн. за оформлення та видачу дозвільних документів, які необхідні для здійснення господарської діяльності із виготовлення та збуту антисептиків.

Окрім того, до суду скеровано обвинувальний акт за ч. 3 ст. 368 КК України стосовно начальника одного із відділів Департаменту соціального захисту населення Хмельницької обласної державної адміністрації, який в травні цього року вимагав та отримав неправомірну вигоду в сумі 1 тис. доларів США за сприяння у направленні місцевого мешканця на проходження альтернативної (невійськової) служби.

На стадії судового розгляду перебуває обвинувальний акт у кримінальному провадженні за ч. 3 ст. 368 КК України відносно заступника сільського голови Хмельницького району, який вимагав та одержав 1 тис. доларів США за вирішення питання про передачу в оренду приміщення сільської бібліотеки.

Також до суду направлено обвинувальний акт у кримінальному провадженні за ч. 5 ст. 191, ч. 1 ст. 209, ч. 3 ст. 362 КК України відносно співробітника мережі АЗС.

Зокрема, з метою особистого збагачення, шляхом внесення до бухгалтерської звітності недостовірних даних привласнено талони майже на 700 тис. літрів палива вартістю більше 8,8 млн. грн., які потім реалізовано. В подальшому кошти легалізовано шляхом придбання дороговартісного майна.

Хмельницькою місцевою прокуратурою скеровано до суду обвинувальний акт за ч. 5 ст. 191 КК України відносно колишнього головного бухгалтера одного із комунальних підприємств Хмельницької міської ради та його пособників за фактом заволодіння коштами місцевого бюджету на загальну суму понад 3 млн. гривень.

Цією ж прокуратурою направлено до суду обвинувальні акти відносно працівників банківських установ – начальників відділень та колишнього юрисконсульта банку, які вчинили незаконні оборудки з нерухомістю.

Внаслідок їхніх неправомірних дій знято арешт із квартири, будинку та земельної ділянки загальною вартістю 1,9 млн. грн., які підлягали стягненню на користь банків в зв'язку із невиконанням кредитором їхніх грошових зобов'язань.

Шепетівською місцевою прокуратурою до суду направлено обвинувальний акт у кримінальному провадженні за ч. 3 ст. 368 КК України відносно голови селищної ради однієї з об'єднаних територіальних громад, котра вимагала 600 доларів США за сприяння у прийнятті сесією селищної ради рішення про надання в оренду земельних ділянок.

Судовий розгляд вказаних кримінальних проваджень на сьогодні триває.

За принципової позиції державних обвинувачів в суді доведено вину 20 корупціонерів. Засуджено до реальної міри покарання у виді позбавлення та обмеження волі 4 особи, решті призначено покарання в межах санкцій відповідних статей Кримінального кодексу України.

До прикладу, вироком Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області до покарання у виді 5 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати організаційно-розпорядчі посади чи займатись такою діяльністю строком на 1 рік, з конфіскацією майна засуджено головного державного інспектора Управління Держпраці в області.

Стороною обвинувачення у суді доведено винуватість вказаної особи у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України.

Органами досудового розслідування у кримінальних провадженнях визначеної категорії установлено збитків на суму 17 001 тис. грн., 1413 тис. грн. з яких відшкодовано, накладено арешт на майно правопорушників загальною вартістю 1346 тис. грн., заявлено позови на загальну суму 4046 тис. гривень.

Вживаються заходи з організації діяльності у сфері запобігання та протидії адміністративно караній корупції.

Упродовж 2020 року органами Національної поліції області складено 362 протоколи про вчинення адмінправопорушень, пов'язаних з корупцією.

За результатами розгляду протоколів за участі прокурорів судом у 265 випадках осіб визнано винними у вчиненні таких правопорушень та на них накладено адміністративні стягнення у вигляді штрафу.

Відповідно до ст. 65 Закону України «Про запобігання корупції» прокурорами внесено 14 подань, за результатами розгляду яких до відповідальності притягнуто 6 осіб, у тому числі 1 звільнено із займаної посади.

III. Стан законності у сфері кримінального судочинства

Виходячи з конституційних повноважень, основні зусилля органів прокуратури спрямовані на те, щоб результати судового розгляду кримінальних проваджень (справ) сприяли забезпеченню правопорядку в суспільстві, невідворотності покарання за вчинення злочинів, відновленню порушених прав і законних інтересів громадян та держави. Відтак вживалися організаційні та практичні заходи до підвищення якості підтримання обвинувачення в судах.

Прокурорами підтримано обвинувачення у 3035 кримінальних провадженнях, в яких ухвалено 1760 вироків.

На незаконні рішення судів першої інстанції у кримінальних провадженнях подано 79 апеляційних скарг стосовно 93 осіб, 60 апеляційних скарг, у тому числі попереднього року, на теперішній час розглянуто та задоволено.

IV. Стан законності при виконанні судових рішень у кримінальних провадженнях, а також інших заходів примусового характеру

Вжитими організаційно-практичними заходами підвищено ефективність нагляду за додержанням конституційних прав громадян в установах застосування заходів примусового характеру органів національної поліції області, установах попереднього ув'язнення та виконання покарань. Забезпечено принципове прокурорське реагування на порушення прав затриманих, ув'язнених і засуджених.

За результатами розгляду 373 документів реагування до відповідальності притягнуто 163 працівники кримінально-виконавчої служби, органів поліції та інших посадових осіб.

Результати наглядової діяльності загалом позитивно вплинули на стан додержання законів щодо матеріально-побутового та медико-санітарного забезпечення затриманих, ув'язнених та засуджених, режиму їх тримання, запобігання катуванням та іншому жорстокому поводженню, дотримання конституційних прав громадян у спеціальних установах національної поліції, слідчому ізоляторі та виправних установах.

Завдяки вжитим заходам не допущено виникнення заборгованості по заробітній платі перед засудженими, у тому числі звільненими з місць позбавлення волі.

Зменшилась кількість засуджених до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, які перебувають у розшуку (42 – у 2019 році, 40 – у 2020 році).

Органами прокуратури області систематично проводяться перевірки додержання земельного законодавства та законодавства, що регулює питання використання майна установами кримінально-виконавчої служби.

Перевіркою законності використання земель та іншого нерухомого майна державної установи «Шепетівська виправна колонія (№ 98)» виявлено факт самовільного зайняття земельної ділянки, що на праві постійного користування належить виправній колонії, чим вказаній установі завдано значної шкоди. За вказаним фактом Шепетівською місцевою прокуратурою розпочато кримінальне провадження за ч. 1 ст. 197-1 КК України.

Завдяки вжитим скоординованим заходам на спробі доставляння заборонених предметів в охоронювану зону установи викрито працівників ДУ «Хмельницький слідчий ізолятор». За вказаними фактами розпочато кримінальні провадження.

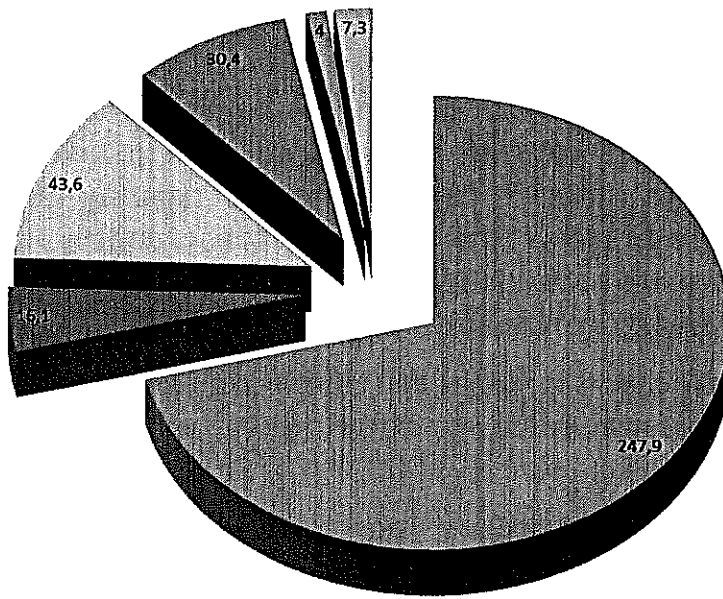
V. Представницька діяльність на захист інтересів держави

З метою захисту інтересів держави органами прокуратури області у 2020 році заявлено позовів на суму понад 351,7 млн. грн., у тому числі з питань захисту інтересів дітей на суму 19,6 млн. гривень.

Позови на суму понад 61 млн. грн. уже задоволено судами, а понад 163 млн. грн. добровільно відшкодовано відповідачами.

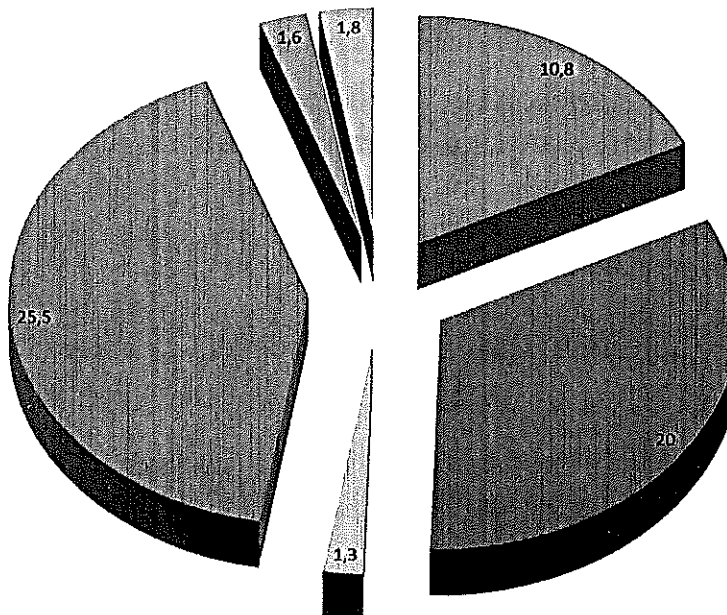

Пред'явлено позовів на суму 351,7 млн. грн., з них:

- апаратом обласної прокуратури на суму 247,9 млн. грн.
- Городоцькою місцевою прокуратурою на суму 16,1 млн. грн.
- Старокостянтинівською місцевою прокуратурою на суму 43,6 млн. грн.
- Кам'янець-Подільською місцевою прокуратурою на суму 30,4 млн. грн.
- Хмельницькою місцевою прокуратурою на суму 4 млн. грн.
- Шепетівською місцевою прокуратурою на суму 7,4 млн. грн.

Задоволено позовів на суму 61,4 млн. грн., з них:

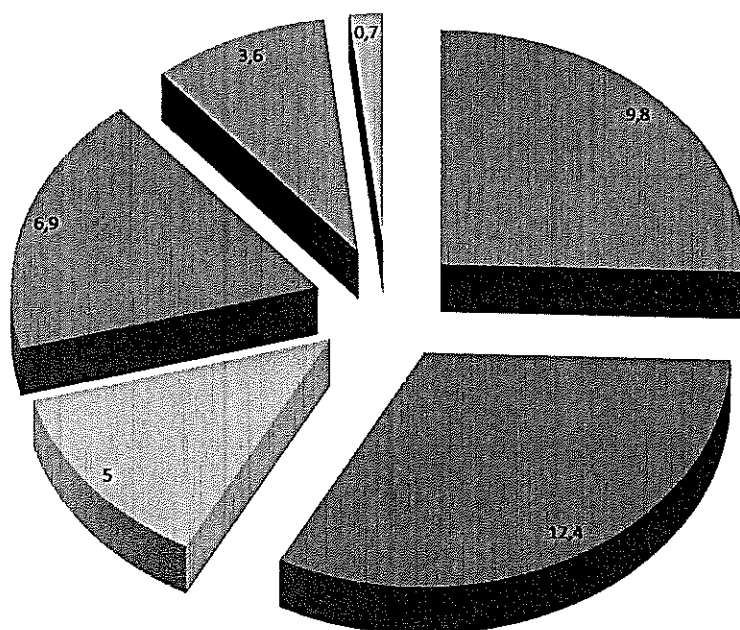

- за позовами апарату обласної прокуратури на суму 10,8 млн. грн.
- за позовами Городоцької місцевої прокуратури на суму 20 млн. грн.
- за позовами Старокостянтинівської місцевої прокуратури на суму 1,3 млн. грн.
- за позовами Кам'янець-Подільської місцевої прокуратури на суму 25,5 млн. грн.
- за позовами Хмельницької місцевої прокуратури на суму 1,6 млн. грн.
- за позовами Шепетівської місцевої прокуратури на суму 1,8 млн. грн.

Повернуто та попереджено незаконне надання 3784 га земель.

Реально виконано позовів більш як на 38,4 млн. грн., у тому числі з питань захисту інтересів дітей на суму майже 9 млн. гривень.

Реально виконано рішень судів, винесених за позовами прокурора, на суму 38,4 млн. грн., з них:

- за позовами апарату обласної прокуратури на суму 9,8 млн. грн.
- за позовами Городоцької місцевої прокуратури на суму 12,4 млн. грн.
- за позовами Старокостянтинівської місцевої прокуратури на суму 5 млн. грн.
- за позовами Кам'янець-Подільської місцевої прокуратури на суму 6,9 млн. грн.
- за позовами Хмельницької місцевої прокуратури на суму 3,6 млн. грн.
- за позовами Шепетівської місцевої прокуратури на суму 0,7 млн. грн.

В ході представництва інтересів держави розпочато 77 кримінальних проваджень, 11 з яких щодо інтересів держави у сфері охорони дитинства.

**В порядку представництва інтересів держави
розпочато 77 кримінальних проваджень, з них:**

Особливу увагу прокурорів зосереджено на захисті інтересів держави в **земельній сфері**.

З цих питань прокурорами заявлено позовів на суму понад чверть мільярда гривень.

Понад 70 відсотків території Хмельницької області займають землі сільськогосподарського призначення, а тому особлива увага приділяється питанню правомірності розпорядження передусім землями зазначеної категорії.

Вжитими заходами вдалось припинити ряд схем протиправного отримання земель в користування поза передбаченими законодавством прозорими конкурентними процедурами, укладення удаваних угод про співпрацю з державними підприємствами та інше.

Так, за результатами судового розгляду позову обласної прокуратури припинено незаконне використання одним із товариств земельної ділянки державного підприємства «Понінківське» площею 2300 га вартістю понад 138 млн. гривень.

Встановлено, що державному підприємству, яке наразі входить до сфери управління Фонду державного майна України, ще у 1976 році у постійне користування відведено майже 4300 га землі сільськогосподарського призначення.

Таке використання здійснювалось на підставі договору «Про проведення робіт з виробництва сільськогосподарської продукції та обробіток земельної ділянки», укладеного без відповідного погодження центрального органу виконавчої влади, за відсутності на те відповідних законних підстав та повноважень, а також без проведення земельних торгів (аукціону) з продажу права їх оренди.

У сфері ювенальної юстиції встановлено низку порушень при використанні земельних ділянок сільськогосподарського призначення, наданих у користування професійно-технічним навчальним закладам. Земельні ділянки незаконно передавалися у користування комерційним суб'єктам для здійснення підприємницької діяльності шляхом укладення договорів про спільне виробництво сільськогосподарської продукції.

З метою захисту інтересів держави у сфері охорони дитинства органами прокуратури області заявлено 12 позовів про визнання договорів недійсними та звільнення земельних ділянок загальною площею 469 га та вартістю понад 19 млн. гривень.

До прикладу, за результатами розгляду позовної заяви Городоцької місцевої прокуратури рішенням господарського суду Хмельницької області визнано недійсним договір про вирощування сільськогосподарської продукції на умовах підряду та суб'єкта господарювання зобов'язано звільнити земельну ділянку площею 195 га вартістю 8,8 млн. грн., надану державою у постійне користування промислово-аграрному професійному ліцею для дослідних і навчальних цілей.

Також у зв'язку із добровільним виконанням позовних вимог прокурора, відповідачами припинено дію договорів оренди землі та звільнено земельні ділянки площею понад 300 га, вартістю 15,9 млн. гривень.

Актуальною проблемою у цій сфері є незаконна повторна безоплатна приватизація земель сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності для потреб ведення особистого селянського господарства. Такі факти неправомірного заволодіння земельними ділянками мали місце на території більшості районів області.

У 2020 році прокурорами до судів пред'явлено 222 позови за такими фактами незаконної передачі понад 400 га земель.

До прикладу, Кам'янець-Подільською місцевою прокуратурою пред'явлено 95 позовів про витребування з чужого незаконного володіння понад 95 земельних ділянок загальною площею 190 га на території колишніх Колодіївської та Староушицької сільських рад.

Активізовано роботу з виявлення та реагування на факти використання земель державної та комунальної власності із заниженням розміру орендної

плати у зв'язку із непроведенням або застосуванням застарілої (неактуальної) їх нормативної грошової оцінки.

Орендодавці (органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування) неналежним чином використовують свої повноваження щодо внесення відповідних змін до договорів оренди землі, що спричиняє мільйонні збитки місцевим бюджетам.

У 2020 році виявлено 240 чинних договорів оренди земель державної та комунальної власності сільськогосподарського призначення загальною площею понад 8,6 тис. га, що розташовані за межами населених пунктів, де визначений у договорах розмір нормативної грошової оцінки земельних ділянок не відповідає даним порталу всеукраїнської нормативної грошової оцінки. Як наслідок, бюджети територіальних громад недоотримують значні кошти.

На сьогодні завдяки вжитим органами прокуратури заходам, спрямованим на досудове врегулювання таких спорів, орендодавцями у добровільному порядку збільшено щорічний розмір орендних платежів на 6,5 млн. грн. щорічно, за рішеннями суду, якими задоволено позови прокурорів з цих питань, річний розмір орендної плати збільшено ще на понад 200 тис. гривень.

Актуальним залишається питання дотримання вимог земельного та податкового законодавства при використанні на умовах оренди земельних ділянок комунальної власності, яке набуло особливої актуальності з огляду на дефіцит бюджетних ресурсів та процес децентралізації, у тому числі бюджетних надходжень та витрат. Значна частина бюджетів міст області (не менше 10% від загального обсягу) формується саме за рахунок надходжень за використання земель.

Проведена робота органів прокуратури області засвідчує, що з метою мінімізації сплати орендних платежів цієї категорії суб'єкти господарювання використовують схеми заниження нормативної грошової оцінки земельних ділянок, що безпосередньо впливає на розмір таких платежів. Окрім бюджетних витрат, це надає окремим суб'єктам господарювання значні конкурентні переваги перед добросовісними землекористувачами.

Зазначене стало підставою для вжиття заходів прокурорського реагування представницького характеру щодо захисту інтересів територіальних громад у цих правовідносинах, з метою приведення умов договорів оренди щодо розміру орендної плати у відповідність до вимог закону.

Завдяки своєчасному та принциповому ініціюванню перед Хмельницькою міською радою цього питання упродовж 2018-2020 років в претензійному порядку, без звернення до суду, вдалось збільшити щорічні надходження до бюджету обласного центру на 4,2 млн. гривень. Укладено додаткові угоди більш як до 100 договорів оренди землі.

До судів у минулому році пред'явлено 32 позови з вимогами збільшення надходження до бюджетів на 5,7 млн. грн. щорічно.

На сьогодні завдяки вжитим заходам реагування представницького характеру прями надходження до місцевих бюджетів збільшено на 3,6 млн. грн. в рік.

Окремі суб'єкти погоджуються на внесення змін лише після пред'явлення прокурором відповідних позовів.

До прикладу, уже під час розгляду Хмельницьким міськрайонним судом позову заступника прокурора області до орендаря двох земельних ділянок у м. Хмельницькому загальною площею понад 2 га із розміщеними на них автомийкою, салоном-магазином та іншими комерційними об'єктами, між відповідачем та міською радою укладено додаткові угоди, якими надходження до місцевого бюджету збільшено на 613 тис. грн. щорічно.

Продовжується робота щодо реагування на факти використання земель державної та комунальної власності без державної реєстрації відповідних прав на них та без сплати коштів до місцевих бюджетів.

До прикладу, у жовтні рішеннями господарського суду області задоволено 2 позови керівника Кам'янець-Подільської місцевої прокуратури про стягнення із двох суб'єктів господарювання майже 1,5 млн. грн. безпідставно збережених коштів у зв'язку із такими порушеннями.

Також виявлено факти неправомірного набуття права приватної власності на земельні ділянки колишньої колективної власності, які згідно із вимогами законодавства мають передаватись у комунальну власність чи розподілятись між колишніми членами колективних сільськогосподарських підприємств.

До прикладу, за результатами розгляду позову Хмельницької обласної прокуратури судом прийнято рішення про скасування державної реєстрації права приватної власності на 310 га землі вартістю більше 18,6 млн. грн. у Летичівському районі.

Встановлено, що ці ділянки із 1995 року на праві колективної власності належали агрофірмі, яка згодом реорганізувалась у товариство.

Попри те, що за таких умов землі підлягають розподілу органом місцевого самоврядування між колишніми членами сільгосппідприємства або ж передаються у комунальну власність, правонаступником агрофірми зареєстровано право власності на них за собою.

Аналогічний факт реєстрації права приватної власності іншого суб'єкта господарювання на земельну ділянку площею 2,7 га, що розташована в рекреаційній зоні м. Хмельницького.

Окрім вжитих заходів представницького характеру, за вказаними фактами розпочато кримінальні провадження за ч.ч. 1, 4 ст. 190 КК України.

Також на сьогодні на розгляді суду перебуває позов обласної прокуратури про визнання права комунальної власності Розсопанської сільської ради на земельні ділянки площею 159 га орієнтовною вартістю понад 16 млн. грн., оскільки правонаступник колективного підприємства не лише відмовляється визнавати таке право за місцевою громадою, а незаконно зареєстрував право власності на них за собою.

Інтенсивний розвиток сільського господарства, зменшення кількості земель запасу та намагання сільгоспвиробників розширити площі власної ріллі зумовлює значний попит на землі сільськогосподарського призначення, а відтак і спроби отримати їх у власність всупереч вимог законодавства.

З метою захисту інтересів держави та територіальних громад, прокуратурою вивчено законність передачі у приватну власність земель, які традиційно використовувались для випасання худоби.

Встановлено випадки неправомірного вибуття з державної власності земель, які тривалий час використовувались місцевим населенням як громадське пасовище, уже після надання сільській раді дозволу на їх відведення для потреб громади.

Так, за позовом прокуратури визнано недійсними накази Головного управління Держгеокадастру в області про передачу у приватну власність 16 га землі вартістю близько 1 млн. грн., розташованої за межами населених пунктів Кустовецького старостинського округу Полонської ОТГ.

Протидіють прокурори так званій «повзучій приватизації» лісових ділянок, переданих у користування. За результатами розгляду судом позову Хмельницької обласної прокуратури припинено довгострокове користування ділянкою площею 2,7 га у лісовому масиві, що знаходиться на території Давидковецької сільської ради Хмельницького району, та колишнього орендаря зобов'язано привести її у попередній стан, звільнивши від незаконної забудови.

В 2020 році органи прокуратури реагували засобами представницького характеру і на випадки порушення вимог природоохоронного законодавства. Вживаються заходи, спрямовані на стягнення коштів для відшкодування збитків, розрахованих за завдання шкоди природі. Надходження таких коштів є джерелом реалізації відповідних природоохоронних заходів.

Прокурорами до суду подано 3 позови про стягнення збитків, завданих довкіллю викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, на суму 850 тис. грн.

Також прокуратурою вживаються заходи щодо протидії протиправному виведенню з державної власності природоохоронних територій через схему

передачі земель у приватну власність як земель сільськогосподарського призначення.

До прикладу, Хмельницькою місцевою прокуратурою в інтересах держави в особі Хмельницької обласної державної адміністрації заявлено позови про зобов'язання ряду фізичних осіб повернути до державної власності 11 земельних ділянок загальною площею майже 11 га. Підставою для реагування стало те, що ці землі перебувають у межах гідрологічного заказника місцевого значення «Божиковецький» та в прибережній захисній смузі р. Ровець, а передані у приватну власність неправомірно начебто для ведення особистого селянського господарства.

Виявлялись непоодинокі факти незаконної передачі та заволодіння земельними ділянками прибережних захисних смуг водних об'єктів, які мають особливий правовий режим, необхідний для збереження водних об'єктів.

Так, прокуратурою до суду в інтересах держави в особі Хмельницької облдержадміністрації заявлено 6 позовів про визнання недійсними рішень сесії сільської ради та витребування незаконно переданих у приватну власність земель прибережної захисної смуги загальною вартістю понад 2,4 млн. гривень.

Загалом у 2020 році у сфері охорони навколишнього природного середовища пред'явлено позовів на загальну суму понад 1 млн. гривень.

Застосовувались представницькі засоби прокурорського реагування на захист інтересів держави **в бюджетній сфері**.

За результатами розгляду позову Кам'янець-Подільської місцевої прокуратури господарським судом прийнято рішення про стягнення із кооперативу, який звів багатоквартирний житловий будинок у м. Кам'янці-Подільському, 605 тис. грн. до місцевого бюджету.

Підставою для втручання органів прокуратури стало те, що замовник будівництва, нехтуючи своїм зобов'язанням, договір про пайову участь не уклав та пропозиції Кам'янець-Подільської міської ради взяти участь у створенні і розвитку інфраструктури населеного пункту проігнорував.

Ефективно здійснюється представницька діяльність, спрямована на захист інтересів держави, порушених при здійсненні публічних закупівель.

Упродовж 2020 року органами прокуратури області заявлено 17 позовних заяв більш як на 5 млн. грн. про стягнення збитків та втрат державного і місцевого бюджетів, а також визнання недійсними укладених договорів про закупівлю за бюджетні кошти та додаткових угод до них на суму понад 14 млн. грн., судами задоволено позовів на суму 5,9 млн. гривень.

Виявляються численні порушення вимог законодавства при проведенні публічних закупівель бюджетними установами Хмельницької області.

Найбільш поширеними порушеннями є безпідставна зміна предмету закупівлі на стадії укладення та виконання договорів, що призводить до повного нівелювання мети публічних закупівель.

До прикладу, господарським судом міста Києва задоволено 2 позовних заяви обласної прокуратури про зобов'язання постачальника допоставити КНП «Хмельницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Хмельницької обласної ради 5170 літрів дизельного палива та 13240 літрів бензину марки А-92, загальною вартістю 365 тис. гривень.

Після укладення договору про закупівлю товару за бюджетні кошти сторонами укладено додаткові угоди, якими безпідставно зменшено кількість предмету закупівлі на вказану суму.

За вказаними фактами порушень прокурорами на адресу відповідних органів надіслано більше 30 листів про можливі порушення у закупівлях на суму майже 52 млн гривень, у яких ініційовано питання про проведення відповідних контрольних заходів, що є передумовою захисту в суді інтересів держави прокурором. Після підтвердження порушень та підстав для представництва, прокурорами у 2020 році на захист інтересів держави заявлено 11 позовів, 5 з яких на даний час задоволені.

Організовано вивчення стану законності використання бюджетних коштів, виділених на протидію коронавірусній інфекції.

Найпоширенішими порушеннями у вказаній сфері є безпідставна сплата замовниками (бюджетними установами) податку на додану вартість під час закупівлі товарів, робіт і послуг, необхідних для запобігання виникненню і поширенню інфекційного захворювання (COVID-19), а також безпідставне проведення за спрощеною процедурою закупівель товарів і послуг, які не передбачені Переліком товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню епідемії гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої вірусом SARS-CoV-2, на території України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2020 № 225.

Так, для зниження ціни на необхідні товари лікарського призначення для запобігання виникненню пандемії (COVID-19), постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2020 № 224 затверджено перелік товарів, операції з ввезення яких на митну територію України та/або операції з постачання яких на митній території України звільняються від сплати мита та від оподаткування ПДВ.

Водночас встановлено непоодинокі факти включення сум ПДВ до ціни виробів медичного призначення, що створює умови для зайвих витрат замовників та необґрунтованих прибутків постачальників при здійсненні публічних закупівель.

До прикладу, Старокостянтинівською міською радою закуплено захисні костюми, медичні маски, бахіли загальною вартістю 788 тис. грн., з яких 131 тис. грн. складає сума податку на додану вартість.

Реагуючи на виявлені порушення та діючи на захист інтересів держави, місцевою прокуратурою заявлено позов про стягнення 131 тис. грн. сплаченого ПДВ на користь виконавчого комітету міської ради, у зв'язку з їх безпідставною сплатою.

Загалом за результатами проведених вивчень виявлено порушень у договорах на суму більш ніж 9 млн. гривень, вартість безпідставно сплаченого ПДВ у яких становить 655 тис. гривень.

До господарського суду Хмельницької області скеровано 3 позови про стягнення 158 тис. гривень. На адресу замовників скеровано листи з вимогою вжиття заходів щодо усунення виявлених порушень, на підставі яких постачальниками повернуто на рахунки бюджетних установ безпідставно перераховані кошти у сумі 370 тис. гривень.

Загалом у бюджетній сфері органами прокуратури області у 2020 році пред'явлено 15 позовів на суму 3665 тис. грн., розпочато 31 кримінальне провадження.

Виявлено ряд кримінальних правопорушень щодо використання бюджетних коштів у сфері охорони дитинства.

До прикладу, Старокостянтинівською місцевою прокуратурою до ЄРДР внесено відомості за фактом вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 191 КК України службовими особами товариств, які в ході виконання робіт з реконструкції приміщення однієї зі шкіл Краси́лівського району завищували вартість будівельних матеріалів, внаслідок чого заподіяли шкоду місцевому бюджету. Досудове розслідування триває.

До суду скеровано обвинувальний акт у кримінальному провадженні за ч.2 ст.191, ч.1 ст.366 КК України стосовно директора підприємства, який шляхом зловживання службовим становищем заволодів бюджетними коштами, виділеними на ремонт школи у Полонському районі, в сумі 65 тис. гривень. Судом першої інстанції, за результатами судового розгляду керівника підприємства визнано винним та засуджено до реальної міри покарання у виді 3 років обмеження волі.

Прокурорами Шепетівської місцевої прокуратури у суді доведено вину керівника одного з товариств у вчиненні службового підроблення та заволодіння бюджетними коштами, виділеними на капітальний ремонт приміщення однієї із шкіл Полонської міської ради ОТГ.

Вироком Полонського районного суду обвинуваченого засуджено до покарання у виді обмеження волі строком на 3 роки з позбавленням права обіймати посади керівника юридичної особи публічного та приватного права на 2 роки.

Активно здійснюється представницька діяльність у сфері державної та комунальної власності.

Так, у ході реалізації функції представництва інтересів держави в суді встановлено порушення вимог законодавства та принципів приватизації під час проведення аукціону та продажу цілісного майнового комплексу в м. Кам'янці-Подільському вартістю більше 6,4 млн. грн.

Об'єкт комунальної власності перейшов у власність місцевої мешканки за ціною 62 тис. грн.

У зв'язку із допущеними порушеннями, за результатами розгляду позовних вимог Хмельницької обласної прокуратури приміщення витребувано на користь територіальної громади міста Кам'янця-Подільського.

Актуальним є захист інтересів держави у сфері використання гідротехнічних споруд, автодоріг, інженерних мереж, інших об'єктів інфраструктури та нерухомого майна, права на які залишились безгосподарними чи привласнені третіми особами.

Безгосподарність таких об'єктів має наслідком не лише матеріальні втрати бюджетів, а й внаслідок їх неналежного утримання, пошкодження чи знищення може створювати загрози техногенного та соціального характеру. З іншого боку заволодіння такими об'єктами шляхом неправомірного оформлення права власності на них, як правило, на підставі договорів, укладених начебто під час дії ЦК УРСР 1963 року, створює умови для обмеження права держави на розпорядження на конкурентних засадах земельними ділянками у межах відповідних штучних водойм, обмеження доступу громадян до загального водокористування, порушення санітарних вимог у межах поверхневих водозаборів централізованого водопостачання населених пунктів тощо.

Найбільш гостро зазначена проблема в області пов'язана із правовим статусом гідротехнічних споруд штучних водойм, кількість яких за даними обліку в області перевищує 2,6 тисячі.

Тому органами прокуратури області проводиться відповідна робота з виявлення таких порушень, визнання недійсними укладених договорів, скасування державної реєстрації незаконно зареєстрованого права власності, ініціювання передачі вказаних безхазяйних об'єктів цієї категорії до комунальної власності, оформлення відповідних договорів щодо їх належної експлуатації та сплати до бюджету плати за їх використання тощо.

До прикладу, обласною прокуратурою пред'явлено позов в інтересах держави в особі Хмельницької обласної державної адміністрації до РВ Фонду державного майна України по Вінницькій та Хмельницькій областях, фізичної особи-підприємця про визнання недійсним договору оренди гідротехнічних споруд рибогосподарської технологічної водойми ставу площею 70 га.

Встановлено, що гідротехнічна споруда передана в оренду та використовується орендарем для риборозведення.

У той же час технологічна водойма спроектована та використовується як поверхневий водозабір для централізованого питного водопостачання м. Полонне, що виключає можливість здійснення такого виду господарської діяльності як риборозведення, оскільки не узгоджується із визначеними санітарно-епідеміологічними нормами безпеки та якості джерел для такого водопостачання.

Загалом упродовж 2020 року у сфері державної та комунальної власності органами прокуратури області пред'явлено позовів з вимогами на загальну суму 61,8 млн. гривень.

Завдяки вжитим упродовж 2020 року заходам забезпечено реальне виконання судових рішень, постановлених у справах за позовами прокурорів на загальну суму 38,4 млн. гривень.

За наслідками вивчення виконавчих проваджень прокурорами в порядку відомчого контролю внесено 84 скарги на неправомірні дії, рішення чи бездіяльність державних виконавців, які розглянуто та задоволено.

VI. Розгляд звернень громадян

Упродовж 12 місяців 2020 року відбулося зменшення кількості звернень до органів прокуратури області.

За цей період органами прокуратури області вирішено 1598 звернень громадян та юридичних осіб, що на 12 % менше ніж за аналогічний період минулого року. Задоволено 50 звернень (що складає 3,1 % від вирішених).

Найбільшу кількість звернень розглянуто з питань досудового розслідування – 1105, з них 39 задоволено.

З питань нагляду за додержанням кримінально-виконавчого законодавства вирішено 91 звернення, з яких задоволено 5 звернень.

Відповідно до вимог Законів України «Про звернення громадян», «Про прокуратуру» та галузевих наказів Генерального прокурора, 55 % звернень спрямовано для вирішення до органів державної влади, контролю та інших установ.

На особистому прийомі прийнято 375 громадян, з них керівниками органів прокуратур – 70 або 19% від загальної кількості.

Крім того, органами прокуратури області розглянуто 44 запити відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Категорії вирішених звернень:

VII. Стан інформування суспільства про роботу прокуратури

З метою інформування суспільства про результати діяльності працівниками органів прокуратури області здійснено 2500 виступів.

Основний акцент інформаційних повідомлень спрямовано на питання протидії корупції, захист економічних інтересів держави, відображення реальних результатів прокурорської діяльності.

При цьому ефективно використовуються можливості Інтернет-ресурсів, що сприяє оперативному інформуванню громадськості про роботу прокуратури.

Діють офіційні сторінки обласної прокуратури у соціальних мережах Facebook та Twitter.